

حقوق حیوانات

حقوق حیوانات در ۲۰۲۰ وسال پیش رو

سپهر سلیمی

● سال ۲۰۲۰ میلادی در دوران بیماری کرونا سپری شد. بیماری که در ابتدا با خالی شدن شهرها، برگشت حیوانات به مناطق زیست قبلی خود، خانه‌نشینی اجباری شهروندان و ترس از ابتلا به بیماری‌های مشترک با حیوانات این نوید را می‌داد که بشر بیش از هر زمانی نسبت به رفتار اشتباه خود با حیوانات درس عبرت بگیرد. در این یادداشت به‌طور خلاصه نگاهی دارم به برنامه‌های پیش‌رو حامیان حقوق حیوانات در سال جدید و برخی از اتفاقات خوب سال گذشته میلادی.

گروه‌ها و فعالان حقوق حیوانات در جهان همگی اتفاق نظر دارند که با توجه به اینکه کرونا بستر مناسبی برای هشدار نسبت به استفاده از محصولات حیوانی ایجاد کرده است، بنابراین مهم‌ترین هدف برای سال جدید تلاش برای کاهش استفاده از محصولات حیوانی است.

از این‌روست که رئیس سازمان بهداشت جهانی هفته گذشته ضمن اعلام اینکه کرونا آخرین همه‌گیری جهانی نخواهد بود، گفت: «همه‌گیری کرونا، ارتباط صمیمانه میان سلامت انسان، حیوانات و سیاره را برجسته کرده است. هرگونه تلاش برای بهبود سلامت انسان محکوم به فاشست؛ مگر آنکه به ارتباط حیاتی میان انسان و حیوانات و تهدید موجود در زمینه تغییر اوضاع اقلیمی هوا که زمین ما را کمتر قابل سکونت می‌سازند، اشاره داشته باشد».

گرمایش جهانی و تغییر اقلیم یکی دیگر از مهم‌ترین عوامل انقراض گونه‌های حیوانی و گیاهی در جهان است. انتخاب پایدن و اعلام برگشت آمریکا به تعهدنامه تغییرات اقلیمی پاریس امیدواری‌ها برای جهانی تلاش در جهت کاهش اثرات ویرانگر گازهای گلخانه‌ای را افزایش داده است.

در کنار امیدواری‌ها برای سال آینده در سال ۲۰۲۰ شاهد اتفاقات خوب برای حیات وحش نیز بودیم. مهم‌ترین مسئله افزایش توجه جهانی به تجارت غیرقانونی حیات وحش بود. پنگوئین‌ها از نخستین بهره‌مندان از کرونا در سال ۲۰۲۰ بودند. این حیوان که گفته می‌شود عامل اصلی سرایت ویروس کرونا به انسان بوده است و رکورددار شکار و قاچاق در بین پستانداران است، بسیار مورد توجه قرار گرفت و در نهایت دولت چین مجبور شد استفاده و تجارت داخلی این حیوان را ممنوع اعلام کند. کرونا باعث شده تعطیلی بازارهای فروش گوشت و محصولات غیرقانونی حیات وحش به یک مطالبه جدی در شرق آسیا تبدیل شود. بر اساس نظرسنجی انجام‌شده توسط صندوق جهانی حیات وحش، ۷۲ درصد مردم ژاپن خواهان بستن این بازارها هستند. این رقم در میانمار ۹۱ درصد، در تایلند ۷۹ درصد و در هنگ‌کنگ ۸۰ درصد بوده است. در این سال و پس از اعلام احتمال

آلوده‌بودن مینک‌هایی که در مزارع تولید پوست در دانمارک پرورش داده می‌شوند، دولت این کشور اعلام کرد ۱۵ میلیون مینک را خواهد کشت. این اتفاق از خبرهای ویژه حوزه حقوق حیوانات در سالی که گذشت بود که بار دیگر توجهات جهانی را به وجوه ضد حقوق حیواناتی و محیط‌زیستی صنعت تولید پوست و مد جلب کرد. در سال‌های گذشته ممنوعیت استفاده از پوست و خز در برندهای معروف جهانی شتاب داشته است. در سال ۲۰۱۹ مقامات ایالت کالیفرنیا اعلام کردند از سال ۲۰۲۳ استفاده از خز در هرگونه لباس، کیف و کفش ممنوع خواهد شد. افزایش برندهایی که با خز خداحفاظی می‌کنند و تولید محصولات مصنوعی جایگزین از اتفاقات خوب حقوق حیواناتی در سال‌های پیش‌رو خواهد بود.

از دیگر اتفاقات خوب می‌توان به کاهش تلفات جاده‌ای حیات‌وحش اشاره کرد. به گزارش نشنال جئوگرافی، در ماه‌های مارس و آوریل، کاهش ۷۳درصدی ترافیک جاده‌ای در ایالات متحده آمریکا منجر به کاهش ۵۸درصدی تصادف و تلفات پستاندارانی مانند گوزن، خرس و شیرکوهی شده است. این مسئله برای دیگر نقاط جهان نیز قابل‌تعمیم است.

نجات کاوان، فیل ۳۵ساله باغ‌وحش اسلام‌آباد لقب تتهاترین فیل جهان را گرفته بود و رفتن به محیطی طبیعی در کامبوج از خبرهای خوب و نمادین حقوق حیوانات در سالی که گذشت بود.

کاهش مصرف گوشت در سطح جهان یکی دیگر از اتفاقات خوب حقوق حیواناتی در سطح جهان بود. رشد تصاعدی موارد ابتلا به کرونا در کشتارگاه‌ها در نقاط مختلف جهان به جریان کاهش مصرف گوشت در جهان کمک کرد. مطابق اطلاعات منتشرشده از سوی سازمان ملل متحد در تابستان سال جاری، سرانه مصرف گوشت به پایین‌ترین میزان خود در ۹ سال اخیر رسیده که نشانگر کاهشی سه‌درصدی نسبت به سال گذشته است.

شهرزاد همتی: یک حادثه در توچال، یک حادثه در مسیر کلکچال، یک سانحه در دارآباد و یک سانحه هم در مسیر آهار، جمعه پنجم دی را به روزی سیاه برای جامعه کوهنوردی ایران تبدیل کرد و جان ۱۲ نفرشان را گرفت. ریزش بهمن در دارآباد و آهار و بدی هوا در کلکچال و شلوغی و پرترددبودن در توچال باعث شد که تا همین ۴۸ ساعت پیش جست‌وجوی مفقودان ادامه پیدا کند.

فارغ از تلخی این ماجرا، بررسی ابعاد این واقعه حالا بعد از گذشتن حدود یک هفته از آن شاید بتواند تصویری شفاف‌تر و به دور از فضای احساسی را برای ما نمایان کند. حادثه‌ای که چند ضلع دارد؛ کوه‌نوردانی که در مسیر گرفتار شدند، انجمن و فدراسیون کوه‌نوردی، تسخیرات کوه‌نوردی و همین‌طور جی‌پی‌اس‌هایی که حالا می‌توان گفت در شمال شرق تهران با اختلال روبه‌رو هستند؛ اختلالی که روز سه‌شنبه علی ربیعی، سخنگوی دولت، آن را تأیید کرد. ربیعی گفت حسن روحانی از مدت‌ها قبل دستور داده است که موضوع اختلال جی‌پی‌اس در شورای عالی امنیت ملی بررسی شود. او درباره علت دستور حسن روحانی و جزئیات اختلال در شبکه جی‌پی‌اس توضیح بیشتری نداد؛ ولی گفت اختلال در جی‌پی‌اس «ارتباطی» با مرگ ۱۲ کوه‌نوردی که روز جمعه در ارتفاعات تهران جان باختند، ندارد. متخصصانی که در این گزارش با آنها گفت‌وگو شده نیز، ارتباط این مسئله با حوادثی را که برای کوه‌نوردان رخ داده، رد می‌کنند. روزنامه «شرق» به دنبال پیداکردن مقصر در این حادثه نیست، اما در گفت‌وگو با متخصص امر تلاش می‌کند که ابعاد این ماجرا را روشن کند

تعدادی از آنها حرفه‌ای بودند

یکی از حوادث پیش‌آمده در روز جمعه در مسیر آهار رخ داد. برنامه‌ای که تدارک‌دهنده آن باشگاه کوهنوردی تهران بود و مدرس این باشگاه مرحوم دکتر فاطمی که از مؤسسان خبرگزاری ایسا بود، جان باخت. تیم ۱۲نفره ورزشی باشگاه کوه‌نوردی تهران از تیم‌هایی بود که قرار بود روز جمعه به قله قلعه‌دختر روستای آهار صعود کنند. همه‌چیز آماده یک صعود جاتانه بود. کوه‌نوردان با تجهیزات کامل آمده بودند و اگر مشکلی پیش نمی‌آمد، پس از صعود و طبق برنامه به پایین کوه برمی‌گشتند. پس از آغاز صعود، پیش‌روی تیم بدون بروز کوچک‌ترین مشکلی ادامه داشت، اما ساعت ۱۲:۳۰ بعدازظهر ناگهان ورق برگشت و تیم با ریزش بهمن سهمگینی شاخ‌به‌شاخ شد؛ به حدی که برخی از اعضای تیم زیر خراوها برف مدفون شدند. باشگاه کوه‌نوردی تهران در روز جمعه همچنین یحیی انصاری، دیگر عضو باشگاه را نیز در مسیر کلکچال از دست داد؛ برنامه‌ای که مرحوم انصاری فارغ از تقویم باشگاه و با دوستانش ترتیب داده بود. قادر اسدی، مسئول کمیته روابط‌عمومی باشگاه کوه‌نوردان تهران حرفه‌ای بود که به علت تألمات روحی چندان قادر به صحبت‌کردن نبود. جزئیاتی درباره واقعه روز جمعه در اختیار روزنامه «شرق» قرار داد. او با ذکر این مقدمه که من صرفاً درباره باشگاه خودمان نظر قطعی می‌دهم و درباره وقایع دیگر از گزارش‌های منتشرشده کمک می‌گیرم، گفت: «اتفاق کلکچال، هیچ ربطی به برنامه‌های باشگاه نداشتند و صرفاً عزیز درگذشته عضو باشگاه بودند. مرحوم انصاری عضو باشگاه کوه‌نوردی تهران، در برنامه‌ای شخصی با دوستان‌شان به کلکچال رفتند. یک حادثه دیگر داشتم که در قالب برنامه باشگاه بود. برای اطلاع باید بگویم برنامه‌های کوه‌نوردی باشگاه کوه‌نوردان تهران در قالب تقویم ارائه می‌شود و برنامه سه ماه آینده مشخص است و باشگاه فقط درباره آنها می‌تواند نظارت و کنترل بکند و تجهیزات بدهد. اینکه اشخاص به صورت انفرادی برنامه ترتیب بدهند، قابل کنترل از سوی باشگاه نیست».

او با اشاره به حادثه پیش‌آمده برای تیم دکتر فاطمی گفت: «مرحوم دکتر فاطمی، خودشان مربی تیمی بودند که در برنامه باشگاه حاضر شدند. این تیم قصد صعود به قله قلعه‌دختر را داشتند که صعودش از منطقه آهار انجام می‌شود. ایشان با یک تیم از باشگاه که برایش برنامه‌ریزی شده بود و افراد بیمه شده بودند، به سمت قلعه‌دختر حرکت می‌کنند. جی‌هایی که گفته می‌شود، بیشتر بر مبنای شنیده‌ها است و هنوز نظر کارشناسی برای‌شان اعمال نشده. بعد از اتفاقات اظهارنظرهایی شد که ۹۰ درصدشان غلط بود. حادثه‌دیده‌ها یک عده نابلد غیرحرفه‌ای نبودند که یک مرتبه تصمیم بگیرند کوه بروند. اتفاقا بعضی‌های‌شان کوه‌نوردانی قهار و نام‌آور بودند؛ اما اتفاقی که آنها نتوانستند کنترلش کنند، منجر به این سانحه شده است. اتفاقی که در کوه‌های شمال تهران قطعی‌تر می‌شود درباره‌اش نظر رده دارد. به‌هرحال مشخص بود که هوای روز جمعه هوای خیلی مناسبی برای کوه‌نوردی نبود. می‌گویند اطلاعیه دادیم و نامه زدیدم که کوه نروید! اصلاً چنین چیزی نبود. شاید در یکی، دو کانال کوه‌نوردی، هواشناسی کوهستان هشدار درباره خطرناک‌بودن هوا داده بود؛ اما اطلاعیه رسمی دراین‌باره منتشر نشد. ما باشگاه کوه‌نوردی هستیم و وقتی می‌خواهیم در برنامه‌ای شرکت کنیم، جوانب امر سنجیده می‌شود. دوستان هواشناسی را چک می‌کنند، با منطقه ارتباط می‌گیرند و مسائل را در نظر می‌گیرند. در روز واقعه یکی از عزیزان ما به خاطر شرایط آب‌وهوایی و دیگر عزیز ما به خاطر بهمنی از میان ما رفتند. در سانحه‌ای که دکتر فاطمی گرفتار شد، ریزش بهمن آنها را زمین‌گیر کرد. جزئیات این واقعه در کارگروهی در حال پیگیری است و مسیر پیموده‌شده حتما بررسی می‌شود؛ اما در واقع‌های که برای دکتر فاطمی و گروه‌شان پیش آمد، ریزش بهمن اتفاق افتاد و بدی آب‌وهوا دخیل نبوده». او در ادامه با اشاره به حادثه کلکچال گفت: «در کلکچال هم دوستان ما سراسر زده شدند. ما در کوه‌نوردی چیزی داریم به نام دمای حسی. شاید اگر باد نباید، شما احساس

جامعه

بررسی ابعاد حادثه در ارتفاعات تهران که منجر به فوت ۱۲ کوه‌نورد شد

جزئیات جمعه سیاه کوه‌نوردان

کنید هوا الان منفی ۱۰ درجه است، ولی به محض وزش باد و با توجه به سرعت باد و رطوبت، این دما پایین‌تر می‌آید و احساس شما از دما ممکن است به منفی ۴۰ و ۵۰ برسد؛ درحالی‌که دما منفی ۱۰ درجه است. این ماجرا انسان را زمین‌گیر می‌کند. آنها وقتی به قله می‌رسند، هوا بد می‌شود. در مسیر کلکچال افرادی بودند که تجربه زیادی در کوه‌نوردی داشتند و تجهیزاتشان هم کامل بود. مرحوم بهادری و دوستانش که در آغوش یکدیگر جان دادند، هر دو کت پُر تشان بود و تجهیزات در حد همیالیا داشتند؛ اما به محض شروع وزش باد و شدتی که داشته که در حد جبهه سیبری بوده که البته هنوز قابل تأیید نیست. این بلافاصله وزش پیدا می‌کند. در چنین شرایطی بهترین تصمیم برگشتن بود. آنها تصمیم به بازگشت می‌گیرند و موقع بازگشت دچار سرمازدگی می‌شوند. آنها تجهیزاتشان را نتوانستند به‌موقع از کوله در بیاورند یا شدت سرما به حدی بوده که نتوانستند از تجهیزات استفاده کنند. بدن انسان هم در یک باره زمانی می‌تواند سرما را تحمل کند. اتفاق بد اینجا این بوده که مسیر را گم می‌کنند یا روی تکه‌سنگی می‌نشینند که همین منجر به یخ‌زدگی می‌شود. در بازه زمانی کوتاهی در کلکچال با این شرایط مواجه می‌شوند.

به گفته اسدی، اما واقعه توچال بیشتر کسانی را زمین‌گیر کرد که به صورت تفریحی کوه‌نوردی می‌کنند. در واقع حادثه توچال به دلیل شلوغی زیاد رقم خورد. او دراین‌باره می‌گوید: «در توچال که مسیر نرمال است و تله‌کابین دارد، این احتمال می‌رود که افراد کم‌تجربه‌تر برایشان حادثه اتفاق افتاده و اشکال مسیر پرترددبودن به آن وارد است». او همچنین درباره اختلال جی‌پی‌اس و صحت این ادعا می‌گوید: «اختلال جی‌پی‌اس در شمال تهران وجود دارد و غیر قابل انکار است. هرکس در کوهستان‌های شرق تهران با یک دستگاه جی‌پی‌اس حرکت کند، می‌بیند نقطه جی‌پی‌اس جابه‌جا می‌شود. اما اینکه می‌شود گفت واقعه اتفاق افتاده دقیقاً به این خاطر بوده، نظر کارشناسی می‌خواهد. باین‌حال، باید در خاطر داشت که مسیر کلکچال صاف و مشخص است و کوه‌نوردان حرفه‌ای برای تمرین به این مسیر می‌روند و آن‌قدر مسیر پاک و آماده‌ای محسوب می‌شود که نیاز به جی‌پی‌اس در این مسیر نیست. البته ممکن است هوا مه‌آلود شود و شما سمتری خودتان را نبینید و در این مسیر جی‌پی‌اس کمک‌کننده است. اما گویا دوستان ما درگیر باد می‌شوند؛ یعنی مسئله مه نبوده است. من نمی‌دانم جی‌پی‌اس چقدر می‌تواند مؤثر باشد. مرحوم نراقی در کوله‌اش جی‌پی‌اس داشته و در دستش نبوده که بگویم خواست از جی‌پی‌اس استفاده کند. نمی‌شود دقیقاً دراین‌باره نظر داد».

از اشتباهات حوادث غیرمرتبه

محمد حسین نجاریان، کوه‌نورد و از اولین فاتحان ایران قله اورست، به سوالات «شرق» درباره واقعه پیش‌آمده توضیح داد. او در پاسخ به این سؤال که چگونه ممکن است چنین اتفاقی برای کوه‌نوردان حرفه‌ای بیفتد، گفت: «چه کسی گفته همه آنها حرفه‌ای بودند؟ دو نفر از آنها عضو باشگاه کوه‌نوردان بودند و مابقی آنها افراد کار بودند. اگر شما بخواهید کاری را در فدراسیون کوه‌نوردی انجام دهید، یک کلاس رسمی بخواهید بروید، باید کارتابل فدراسیون را پر کنید. هیچ‌کدام جز دو نفر در کارتابل فدراسیون نبوده‌اند».

او با بیان اینکه ما زمین بازی‌مان را اشتباه گرفتیم، گفت: «این زمین بازی پارک نبود. تصور من این است با این همه تعدادی که بالا رفته بودند و تا ساعت دو بامداد تله‌کابین افراد را پایین می‌آورد، اگر این کار پیگیری نمی‌شد، فاجعه اتفاق می‌افتاد و بالای صد نفر کشته می‌شدند. برآورد ما این است که مردم از ترس کرونا و درخانه‌ماندن، به کوه پناه بردند. اما کوه ظرفیت این کار به این حجم را ندارد. اگر شما تصاویر اجساد یخ‌زده‌گان را بررسی کنید، متوجه می‌شوید بیشترشان پوشش سرشان ایبراد دارد. یک فرد حرفه‌ای از این پوشش استفاده نمی‌کند. یک نفر از آنها کلاه پولار و استرج به سر ندارد. اول باید ما بداییم حرف بازی ما کیست؟ حرف بازی ما قله توچال است؛ حدود ۵۵ کیلومتر خط‌ال‌راس که یک طرفش اقلیم خشک است و یک طرف دیگرش دشت. این دشت به صورت مداوم قله را تحت تأثیر قرار می‌دهد. تله‌کابین توچال دومین تله‌کابین جهان است که از آنجا شهر قاهر رؤیت است و یک باوری به فرد می‌دهد که این چیزی نیست. می‌توان در عرض یک ساعت به ایستگاه هفت رسید؛ سه‌هزار و ۷۰۰ متر ارتفاع است». نجاریان با بیان اینکه هوای روز جمعه هوای کوه‌نوردی نبود، تصریح کرد: «هواشناسی‌های متعددی، دمای هوای روز واقعه را گزارش کردند و پیش‌بینی‌ها نزدیک به هم است و دو ایستگاه دقیقاً اعلام کردند که وضعیت چگونه است. عموماً نوشته شده باد جهشی خواهد وزید. باد جهشی همین است؛ یک مرتبه می‌زند و می‌برد. آن

دریچه

رئیس جامعه خیرین مدرسه‌ساز کشور اعلام کرد

سهم ۳۰ درصدی خیرین مدرسه‌ساز در ساخت مدارس کشور

● **شرق:** رئیس جامعه خیرین مدرسه‌ساز کشور گفت: جامعه خیرین مدرسه‌ساز کشور یکی از بزرگ‌ترین تشکل‌های مردمی جمهوری اسلامی ایران است که به ثبت قانونی رسیده و فعالیت‌های آن بر جذب مشارکت خیرین برای ساخت و توسعه فضاهای آموزشی متمرکز است. دکتر ناصر قفلی در گفت‌وگو با روزنامه «شرق» ادامه داد: این نهاد مردمی از سال ۱۳۷۷ شمسی فعالیت خود را آغاز کرده و در دو دهه فعالیت خود، سهم خیرین در ساخت کل مدارس کشور را به بیش از ۳۰ درصد و بعضاً به ۵۰ درصد ارتقا بخشیده است. وی تصریح کرد: جامعه خیرین مدرسه‌ساز، در سطح استان‌های کشور مجامع استانی را تشکیل داده است که اهداف این نهاد مردمی را در اقصی نقاط کشور دنبال می‌کنند. در بسیاری از شهرستان‌های کشور نیز مجامع خیرین مدرسه‌ساز تشکیل شده که خود گویای گسترش فرهنگ مدرسه‌سازی در جای‌جای کشورمان است.

وی اذعان کرد: «سازمان مدیریتی» جامعه خیرین مدرسه‌ساز بر اساس تعامل و هم‌اندیشی با نهادها و دستگاه‌های مرتبط پی‌ریزی شده است؛ بنابراین جامعه خیرین مدرسه‌ساز هم‌کاری تنگاتنگی با وزارت آموزش‌وپروورش و سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور دارد و در سطح استان‌ها نیز مجامع استانی خیرین در تعامل با ادارات کل آموزش‌وپروورش و نوسازی مدارس استان‌ها قرار دارند و یکی از دلایل موفقیت این نهاد مردمی را می‌توان در همین عامل جست‌وجو کرد. رئیس جامعه خیرین مدرسه‌ساز کشور خاطرنشان کرد: در ابتدای سال جاری اعلام کردیم ۴۰ هزار کلاس درس نیمه‌تمام در سطح کشور وجود دارد که خوشبختانه خیرین دست در دست هم گذاشتند و به همت خیرین مدرسه‌ساز در کشور این رقم تا حدود بسیاری کاهش یافت.

زندگی شاد و پر تلاش

با وجود

ام اس

بیماری ام اس ناتوانی نیست

MS

Iran MS Society

انجمن مولتیپل اسکلروز ایران

ام اس

راه های همیاری با انجمن ام اس ایران:

#۲۲۲۳*۴*۷۳۳

#۲۲۲۳*۷۸۰

تلفن:

۰۲۱-۶۶۹۵۱۱۸۷

۰۲۱-۶۶۹۵۳۹۰۷